

Qüestió de noms

ant Domènec o Sant Domingo?

Diu la brama popular que “Cada terra fa sa guerra”. I per aquesta lògica, d’un sant d’origens no massa precisos, un tal Georgos, cada terra n’ha adaptat el nom a la seva genuïtat. Així, per només posar alguns exemples, a Itàlia ha restat com Giorgio; francesos i anglesos comparteixen Georges; a Espanya s’acabà transformant en Jorge i, a Catalunya, ens restà Jordi. És evident, que cadascú pot triar entre aquesta varietat l’opció que més li plagui, però no per això s’ha de generalitzar aquest ús, substituint aquella forma que, de segles, s’ha adaptat com la més genuïna. I no perquè una certa moda esnob hagi començat a fer circular Ivans a tort i dret, hem d’acabar abolint la denominació de Joan per la forma eslava. Us podeu imaginar els Focs de sant Ivan? La idiosincràcia de cada país, de cada cultura, és la que és. I si bé evoluciona amb el pas del temps, ho ha de fer de manera equilibrada, lògica i, sobretot, amb coherència amb els sentiments, ideals i personalitat del col·lectiu que s’hi identifica.

És del tot normal que en la nostra cultura popular, la de la relació quotidiana, hi hagi Juanitos, Lolites, Pepites, Antonios, Manolos, Otons i, és clar, Domingos. Però no pas per això, hem d’admetre com a norma les formes originàries castellanques d’aquests noms. La nostra cultura sobreviu entremig de dues grans cultures, la francesa i l’espanyola, i si bé és lògic, i fins i tot normal, que al llarg dels anys n’hagi assimilat formes i expressions, ens hem de resistir a la colonització cultural sistemàtica i acrítica.

Sant Domingo de Guzmán és un sant castellà que va néixer a Caleruega, Castella la Vella, el 1170. En contacte amb l’heretgia albigesa, a Tolosa del Llenguadoc, es convertí un apologeta de l’església romana i, després de fundar una primera comunitat de predicadors, es convertí en un religiós de gran prestigi a tota Europa. El mateix any de la seva mort, el 1221, el papa Gregori IX el canonitzà. Una carrera brillant, doncs. Ara bé, els nombrosos monestirs que de l’ordre, d’aleshores ençà, s’han creat als Països Catalans tots han optat per la forma Sant Domènec (València, Girona, Mallorca, Perpinyà...)

Només l’acceptació majoritària i lliure dels trets d’identitat que ens defineixen com a col·lectiu humà ens farà diferents dels altres i així, podrem aportar com a catalans tot el bo que tinguem a la cultura universal. Cal doncs, mantenir, afermar i difondre els nostres noms, perquè així tenim opció a un futur diferenciat, aspiració a la qual cap de les cultures que se senten fortes hi renuncia per pròpia voluntat.

Que per molts anys visquin els Domingos d’Argenton! La festa però del sant patró de la vila ha de ser oficialment la de Sant Domènec. Si hi renunciéssim, a banda d’una tria fàcil i mesclada, seria incomprensible mirada des del punt de vista de la normalitat de qualsevol cultura. Us podeu imaginar als nombrosos pobles de Castella que tenen com a topònim Santo Domingo acabant transformant-se com a Sants Domènecs?

Ara bé, els nombrosos monestirs que de l’ordre, d’aleshores ençà, s’han creat als Països Catalans tots han optat per la forma Sant Domènec (València, Girona, Mallorca, Perpinyà...)